

УПРАВЛІННЯ ЕНТРОПІЄЮ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Буднікова Ю.В., аспірант (ХНУСА)

У статті розглянуто взаємозв'язок інвестиційної привабливості та ентропії. Обґрунтовано важливість і необхідність дослідження такої економічної категорії, як ентропія. Запропоновано заходи щодо зменшення ентропії підприємства.

Ключові слова: *Ентропія, інвестиційна привабливість, управління.*

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств висувають вимоги щодо залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. Обсяг інвестицій в основний капітал у вартісному виразі по Україні з кожним роком збільшується, проте залучених ресурсів замало для вирішення багатьох економічних проблем. Найбільшу частку в загальній структурі інвестицій займають власні кошти підприємств та організацій, проте частка залучених іноземних інвестицій зменшується з кожним роком, що вказує на низьку інвестиційну привабливість підприємств. Такий стан інвестиційної привабливості є наслідком багатьох причин. Для вирішення даних проблем пропонується звернутися до фундаментальних законів природи для пошуку відповідей на запитання ефективного використання існуючих ресурсів на підприємстві з метою зміцнення інвестиційної привабливості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання управління інвестиційною привабливістю зустрічається в роботах таких вчених: Бардась А. В [1], Нападівська І.В. [2], Задорожня Я.С. [3], Присяник В. М. [4], Якименко Е. А. [5], Синенко О. І. [6] та інші. Проблеми вивчення ентропії зустрічаються в роботах таких вчених: Воронкова В. Г. [7], Даниленко В. А. [8], Самофалов Ю. Є. [9], Чумак О. В. [10], Браверман Е.М., Левин М.І. [11], Дорошенко М.Є. [12] та інші.

Праці названих вчених значною мірою висвітлюють питання інвестиційної привабливості та ентропії. Однак накопичений теоретичний і практичний матеріал свідчить про те, що як у закордонній, так і у вітчизняній літературі, питання

управління ентропією підприємства недостатньо вивчено.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Актуальним є питанням розробці заходів щодо зменшення ентропії підприємства, тому дослідження теоретико-методичних розробок зазначеної проблеми потребує подальшого удосконалення.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є удосконалення управління ентропією з метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Ентропія тісно пов'язана з показником інвестиційної привабливості підприємства. Як відомо, чим ефективніше працює підприємство, тим вище його інвестиційна привабливість. У випадку неефективної роботи підприємства керівництву слід приділити увагу показникам, які при розрахунку інвестиційної привабливості мали високу вагу, і виявити ступінь ентропії у них. Високий показник ентропії визначених показників вказує на недосконалість управління підприємством з боку неправильного використання інформації, отриманої ззовні. Внаслідок цього підприємство є менш гнучким, мобільним та важко пристосовується до умов господарювання, що швидко змінюються. Оцінка ентропії - це важливий показник для інвесторів, тому що він вказує на талант управлінців виводити підприємство із скрутних станів.

З метою виявлення взаємозв'язку інвестиційної привабливості та ентропії підприємства визначено взаємозв'язок даних показників. Розраховані показники інвестиційної привабливості (ІП) та ентропії (Е) підприємствам за 2002-2011 роки наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Значення інвестиційної привабливості та ентропії будівельних підприємств Харківської області

Підприємство Роки	Підприємство 1		Підприємство 2		Підприємство 3		Підприємство 4	
	ІП	Е	ІП	Е	ІП	Е	ІП	Е
	2	3	4	5	6	7	8	9
2002	1,73	2,98	2,47	1,85	2,05	2,68	2,00	2,90
2003	1,78	2,64	2,26	2,24	1,80	3,05	2,05	2,79

Продовження табл.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004	1,63	2,95	2,30	2,54	2,00	3,46	1,95	3,12
2005	1,46	3,61	1,72	4,07	1,72	3,26	1,85	3,35
2006	1,27	4,27	2,26	2,73	2,09	2,78	1,90	3,46
2007	1,08	4,66	1,86	3,79	2,43	1,90	1,85	3,69
2008	1,05	4,84	1,52	4,46	2,26	2,08	1,85	3,46
2009	1,04	4,92	1,51	4,79	1,85	3,34	2,03	3,22
2010	1,34	3,91	1,5	4,67	2,14	2,90	2,08	2,98
2011	1,6	3,3	1,7	3,9	1,95	3,49	2,13	2,77

Для встановлення залежності між показниками інвестиційної привабливості та ентропії автором розраховано коефіцієнт регресії та кореляції. Результати розрахунків наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Коефіцієнти кореляції та регресії показників інвестиційної привабливості та ентропії

Підприємство	Підприємство 1	Підприємство 2	Підприємство 3	Підприємство 4
Показники				
Коефіцієнт кореляції	-0,99	-0,99	-0,83	-0,86
Коефіцієнт регресії	0,98	0,98	0,7	0,78

Дані з таблиці 2 свідчать, що між показником інвестиційної привабливості та показником ентропії існує зворотньопрпорційна залежність, про що свідчать високі результати коефіцієнту кореляції зі знаком «-». Коефіцієнт регресії вказує на високий ступінь взаємозв'язку та високий причино-наслідковий зв'язок між проаналізованими показниками.

Ентропія підприємства має певні особливості, які необхідно враховувати при побудові процесу її управління, основними з них є:

- не можна відкладати ліквідацію ентропії - вона має властивість розповзатися в просторі і мимовільно збільшуватися, через що її ліквідація потребує все більше ресурсів;
- джерела ентропії необхідно ізолювати якомога швидше;
- ефективною є боротьба, спрямована проти носіїв ентропії і на перекриття шляхів її поширення;
- слід уникати переміщення ентропії в інші частини системи або в іншу систему.

З урахуванням даних особливостей розроблено систему завдань, виконання яких забезпечить зниження ентропії. Виконання даних завдань пропонується виконувати в 3 рівня. Перший рівень:

- удосконалення організаційної структури підприємства;
- делегування та розподіл відповідальності;
- удосконалення системи прийняття рішень;
- забезпечення контролю у всіх областях діяльності підприємства;

- покращення рівня взаємодії з усіма учасниками будівельного процесу.

На підприємстві важливу роль відіграє ієрархічний взаємозв'язок всіх структурних елементів. Найнижча ланка організаційної структури є найбільш піддатливою до збільшення ентропії, бо незрозумілі або невиконані завдання призводять до негативних наслідків. Ентропія виникає на всіх етапах взаємозв'язку між складовими елементами підприємства. З метою її мінімізації підприємство повинно висунути з організаційної структури елементи, які виконують допоміжну функцію. За такими обставинами відбувається економія робочого часу та заробітної плати, що призводить до підвищення ефективності роботи підприємства. Ентропія підприємства знижується завдяки тому, що зменшується кількість точок біфуркації та станів невизначеності, які є головними критеріями прояву ентропії.

Другий рівень:

- створення підрозділу на підприємстві, відповідального за інформативність про зміни зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства;

- висока інформативність всіх ланок на підприємстві.

Теза про те, що хто володіє інформацією, той володіє світом, давно відома, але не кожне підприємство в змозі витратити ресурси на здобуття цієї інформації. Так, і не кожна інформація спроможна внести лад до роботи підприємства, проте грамотне використання цієї інформації допоможе підприємству вчасно прийняти відповідні міри для

згладжування негативних факторів із зовні. Тому постає необхідність у створенні органу, що відповідає за інформативність підприємства.

Третій рівень:

- ефективність використання основних засобів;
- ефективність використання фінансових ресурсів;
- удосконалення системи залучення ресурсів;
- мотивація персоналу;
- забезпечення фінансової стійкості та ліквідності;
- оптимізація використання власних ресурсів організації;
- проведення тренінгів та наявність системи навчання для персоналу підприємства;
- удосконалення роботи відділу прогнозування.

Однією з умов стабільності підприємства є ефективне використання ресурсів. Однак, щоб зменшити ентропію на даному рівні потребується залучення фінансових ресурсів, що призводить до збільшення ентропію через виникнення заборгованості. Тому дані заходи пропонується проводити в останню чергу адже без мінімізації ентропії на першому та другому рівні тривалість ефекту на третьому рівні не буде довгою.

Завдяки запропонованим заходам буде можливо зменшити ентропію підприємства шляхом упорядкування внутрішніх процесів і таким чином збільшити інвестиційну привабливість.

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку. На основі наукових досліджень ентропії автором сформовано та запропоновано комплекс заходів щодо зниження ентропії з метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Виявлено три рівня заходів, послідовність виконання яких призведе до отримання бажаного ефекту. Перший рівень пов'язаний зі змінами в організаційній структурі, другий – удосконаленням механізму прийняття та обробки інформації, третій – підвищенням ефективності використання ресурсів підприємства. Наведені дослідження вказують на необхідність розробки механізму впровадження даних заходів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бардась А. В. Розробка оцінки інвестиційної привабливості вугільної шахти із врахуванням внутрішньої економічної ентропії: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.01 «Економіка, організація і

управління підприємства підприємствами (за видами економічної діяльності)»/ А. В. Бардась. — Дніпропетровськ, 2004. — 16 с.

2. Нападівська І.В. Теоретичні та методичні аспекти дослідження інвестиційної привабливості України/І.В. Нападівська // Вісник ДонДует №4(28).- 2005.- С.55-61.

3. Задорожна Я.Є. Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів/ Я.Є. Задорожна, Л.П.Дядечко // Інвестиції: практика та досвід. - №2.- 2007.- С.32-35.

4. Просяник В. М. Оценка степени определенности информационного обеспечения инвестиционной деятельности [Текст] / В. М. Просяник // Вісник Української академії банківської справи. - 2001. - №10. - С. 70 – 72.

5. Якименко Е. А. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия/ Е. А. Якименко // Вестник Алтайского государственного аграрного университета. — 2009. — № 11 (61). — С. 117-121.

6. Синенко О. І. Механізм підвищення інвестиційної привабливості підприємства на основі ведення реєстрів (на прикладі легкої промисловості): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами, (за видами економічної діяльності)» / О. І. Синенко. — Київ 2007. — 19 с.

7. Воронкова В. Г. Синергетична методологія аналізу соціального управління/ В. Г. Воронкова// Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Збірник наукових праць. – 2009. – вип. 36. – С. 26-47.

8. Даниленко В. А. Синергетичний підхід в дослідженні стійкості економічних систем/ В. А. Даниленко//Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2009. – вип. 20. – С. 257-265.

9. Самофалов Ю. Є. Метод визначення моменту деформації взаємозв'язків між заходами підприємства у процесі виходу з кризи/ Самофалов Ю. Є.// Науковий вісник ЧДІСУ. – 2010. - №1(5). – С. 117-130.

10. Чумак О. В. Энтропия и фракталы данных/ Олег Васильевич Чумак. – М. – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», Институт компьютерных исследований, 2011. – С.164.

11. Браверман Э.М., Левин М.И. Неравновесные модели экономических систем/ Э.М. Браверман, М.И Левин - М.: Экономика, 1991. - 264 с.

12. Дорошенко М.Е. Анализ неравновесных состояний и процессов в макроэкономических моделях/ Максим Евгеньевич Дорошенко// М.: МГУ, ТЕИС, 2000. – 206 с.

Анотація. В статті розглянута взаємозв'язок інвестиційної привлекательності і ентропії. Обґрунтована важливість і необхідність дослідження такої економічної категорії, як ентропія. Предложено заходи по зменшенню ентропії підприємства.

Ключевые слова: ентропія, інвестиційна привлекательність, управління.

Summary. The interrelation of investment attractiveness and entropy has been studied in the article. The importance and necessity of the research of such an economic category as entropy have been grounded. The measures are offered to reduce the entropy of the enterprise.

Key words: entropy, investment attractiveness, management.

*Рецензент д.е.н., професор ХНУБА Іванілов О.С.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.*

УДК 331.108.43

ОСОБЕННОСТИ ПОСТРОЕНИЯ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ ОЦЕНКИ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ

*Гончаренко М.Л., к.э.н., доцент,
Тимошенко С.В., магистр (УИПА)*

У статті викладені цілі, принципи й основні підходи до оцінки персоналу. Систематизована інформація про можливі процедури оцінки персоналу. Виділені найбільш популярні методи оцінки для організації будь-якої сфери діяльності.

Ключові слова: персонал, оцінка персоналу, система оцінки персоналу, процедури оцінки персоналу, методи оцінки персоналу.

Постановка проблеми. Современные тенденции социализации всех сторон жизнедеятельности предприятий обуславливают более пристальное изучение человеческого фактора в производственных отношениях. Одновременно, это выдвигает на первый план проблему построения эффективной системы управления персоналом у каждого хозяйствующего субъекта. Обеспечение ее эффективной работы даст возможность любому предприятию оптимизировать численность и состав персонала, повысить производительность труда и эффективность хозяйствования в целом.

Анализ последних исследований и публикаций. Особенности построения системы оценки персонала в организациях изучали многие известные теоретики, такие как Л. Иванова-Швец [2], И. Макарова [3], М. Мурашко [4] и др. Многие из стандартных шагов и технологий оценки были конкретизированы, либо подвергнуты критике российскими авторами – В. Хруцким и Р. Толмачевым [8]. Однако, выбор методов оценки в каждом конкретном случае, исходя из специфики работы организации и этапов управления персоналом до сих пор остается дискуссионным и требует дальнейшей конкретизации.

Выделение нерешенных частей общей проблемы. При всесторонней идентификации целей оценки персонала и рассмотрении ряда зарубежных практик, до настоящего момента четко не выделены достоинства и недостатки всех возможных методов оценки персонала, а также особенности их

применения и реализации у предприятий разных сфер деятельности и организационно-правовых форм.

Формирование цели статьи. Определить сущность, основные методы и существующие проблемы процесса оценки персонала; проанализировать зарубежный опыт оценки персонала и оценить возможность его применения в отечественных организациях.

Изложение основного материала исследования. Оценка в общем виде выступает составным элементом одной из функций управления, а именно – функции контроля. Оценка персонала при этом – это необходимое средство познания качественного состояния трудового потенциала предприятия, его сильных и слабых сторон. Оценка качеств работника – это регулярная характеристика руководством своих подчиненных с точки зрения как достигнутых ими результатов, так и того, благодаря чему они достигнуты и как могут быть улучшены. По мнению А.Крылова и Ю.Прушинского, оценка персонала – это процесс определения эффективности деятельности сотрудников в ходе реализации задач организации, позволяющий получить информацию для принятия дальнейших управленческих решений [6]. Также, некоторые современные авторы [5] отмечают, что оценивание персонала дает возможность определить перспективы использования способностей конкретного человека на соответствующей должности. При этом главной задачей является идентификация потенциала